

Muzejní edukátor/edukátorka (kód: 82-041-T)

Autorizující orgán: Ministerstvo kultury
Skupina oborů: Umění a užité umění (kód: 82)
Týká se povolání: Muzejní edukátor
Kvalifikační úroveň NSK - EQF: 7

Odborná způsobilost

Název	Úroveň
Orientace v aktuálním muzejně edukačním dění v domácím i zahraničním prostředí	7
Stanovení edukační koncepce a strategie muzea	7
Orientace v pedagogicko-psychologických pojmech vztahujících se k muzejní edukační činnosti	7
Stanovení cílů muzejní edukace	7
Navržení a zpracování edukačního programu muzea	7
Výběr a použití vhodných didaktických metod a forem muzejní edukace	7
Prezentace muzejní edukační činnosti	7
Uplatňování profesionálního jednání a komunikace v muzejní edukační činnosti	7

Platnost standardu

Standard je platný od: 21.10.2022

Kritéria a způsoby hodnocení

Orientace v aktuálním muzejně edukačním dění v domácím i zahraničním prostředí

Kritéria hodnocení	Způsoby ověření
a) Popsat vývoj muzejnictví v České republice v kontextu světové muzejní kultury	Ústní ověření
b) Uvést přehled nejvýznamnějších muzeí v České republice a ve světě a stručně charakterizovat jejich zaměření	Ústní ověření
c) Charakterizovat nejvýznamnější muzea v daném regionu	Ústní ověření
d) Objasnit současné muzejně edukační trendy v České republice a ve světě	Ústní ověření
e) Objasnit význam ochrany kulturního dědictví a rolí paměťových institucí v českém prostředí	Ústní ověření
f) Vysvětlit postavení muzejní edukace v rámci prezentační role muzeí a galerií	Ústní ověření

Je třeba splnit všechna kritéria.

Stanovení edukační koncepce a strategie muzea

Kritéria hodnocení	Způsoby ověření
a) Vysvětlit edukační možnosti daného muzea	Ústní ověření
b) Vypracovat návrh edukační koncepce a strategie daného muzea formou tezí	Praktické předvedení
c) Objasnit vlastní návrh edukační koncepce a strategie daného muzea dle zpracovaných tezí	Ústní ověření

Je třeba splnit všechna kritéria.

Orientace v pedagogicko-psychologických pojmech vztahujících se k muzejní edukační činnosti

Kritéria hodnocení	Způsoby ověření
a) Charakterizovat specifika jednotlivých cílových skupin z hlediska psychického vývoje a zdravotního stavu a jejich vliv na zajištění vzdělávacích aktivit	Ústní ověření
b) Charakterizovat význam celoživotního vzdělávání. Vysvětlit pojmy: formální, neformální a informální vzdělávání; zájmové vzdělávání, edutainment (zábavné vzdělávání)	Ústní ověření
c) Popsat stupně vzdělávání (předškolní, základní, střední, vyšší odborné, vysokoškolské)	Ústní ověření

Je třeba splnit všechna kritéria.

Stanovení cílů muzejní edukace

Kritéria hodnocení	Způsoby ověření
a) Charakterizovat a rozlišit vzdělávací cíle edukační činnosti pro skupiny návštěvníků (např. pro děti, veřejnost, základní školy, pro střední školy a specifické skupiny)	Ústní ověření
b) Stanovit vzdělávací cíl a obsah konkrétního vzdělávacího programu (projektu) na určité téma pro stanovenou cílovou skupinu	Praktické předvedení

Je třeba splnit obě kritéria.

Navržení a zpracování edukačního programu muzea

Kritéria hodnocení	Způsoby ověření
a) Zpracovat konkrétní vzdělávací projekt na základě stanoveného vzdělávacího cíle	Praktické předvedení
b) Navrhnout k vzdělávacímu projektu nástroje pro evaluaci jeho efektivity	Praktické předvedení

Je třeba splnit obě kritéria.

Výběr a použití vhodných didaktických metod a forem muzejní edukace

Kritéria hodnocení	Způsoby ověření
a) Předvést a vysvětlit použití metod a forem muzejní edukace	Praktické předvedení
b) Předvést a objasnit využití prostředků informačních a komunikačních technologií pro muzejní edukaci s uvedením příkladů	Praktické předvedení
c) Charakterizovat přínos a možnosti využití interaktivních prostředků v edukační činnosti	Ústní ověření

Je třeba splnit všechna kritéria.

Prezentace muzejní edukační činnosti

Kritéria hodnocení	Způsoby ověření
a) Prezentovat a obhájit připravený projekt	Praktické předvedení a ústní ověření
b) Navrhnout tematiku odborného přednáškového cyklu pro veřejnost s využitím sbírkového fondu muzea a s využitím interaktivních prvků (formou tezí)	Praktické předvedení a ústní ověření
c) Vypracovat nabídku aktivit pro konkrétní typ školy s využitím fondu muzea	Praktické předvedení a ústní ověření
d) Vytvořit a předvést prezentaci daného muzea (nebo muzejního objektu nebo sbírky)	Praktické předvedení
e) Uvést příklady pomůcek a doplňkových materiálů v muzejní edukaci	Ústní ověření

Je třeba splnit všechna kritéria.

Uplatňování profesionálního jednání a komunikace v muzejní edukační činnosti

Kritéria hodnocení	Způsoby ověření
a) Předvést komunikaci s ohledem na typ klienta a cílové skupiny a vysvětlit zásady této komunikace	Praktické předvedení a ústní ověření
b) Uplatňovat komunikační a řečnické dovednosti	Praktické předvedení
c) Předvést a vysvětlit komunikaci s problémovými návštěvníky	Praktické předvedení a ústní ověření
d) Vysvětlit způsob zajištění bezpečnosti návštěvníků muzejní edukace	Ústní ověření

Je třeba splnit všechna kritéria.

Organizační a metodické pokyny

Pokyny k realizaci zkoušky

Autorizovaná osoba informuje, které doklady musí uchazeč předložit, aby zkouška proběhla v souladu s platnými právními předpisy.

Před zahájením vlastního ověřování musí být uchazeč seznámen s pracovištěm a s požadavky bezpečnosti a ochrany zdraví při práci (BOZP) a požární ochrany (PO). Zdravotní způsobilost není vyžadována.

Uchazeč předloží autorizované osobě profesní životopis a rovněž doloží znalost anglického jazyka na minimální úrovni jazykových znalostí B1 dle Společného evropského referenčního rámce pro jazyky.

Tato profesní kvalifikace je zaměřena jednak na edukační činnost muzeí, tak i na edukační činnost muzeí umění (galerií).

Autorizovaná osoba zadá uchazeči v předstihu po vzájemné dohodě konkrétní pokyny pro splnění kompetencí **Stanovení edukační koncepce a strategie muzea, Stanovení cílů muzejní edukace, Navržení a zpracování edukačního programu muzea a Prezentace muzejní edukační činnosti**, a to v termínu 25 pracovních dnů před termínem zkoušky.

Uchazeč odevzdá nejpozději 5 pracovních dní před termínem zkoušky zpracovaný vzdělávací projekt a další podklady podle výše uvedených kompetencí; tyto zašle na adresu autorizované osoby 1x v tištěné podobě a zároveň elektronicky.

V kompetenci **Orientace v aktuálním muzejně edukačním dění v domácím i zahraničním prostředí**, kritérium hodnocení c) je za daný region považován region, ve kterém se nachází autorizovaná osoba.

Pro ověření kompetence **Stanovení edukační koncepce a strategie muzea**, kritérium hodnocení a) autorizovaná osoba určí po dohodě s uchazečem konkrétní muzeum. Pro kritérium hodnocení b) uchazeč vypracuje návrh edukační koncepce a strategie daného muzea formou tezí v předstihu před konáním zkoušky.

Při ověřování kompetence **Orientace v pedagogicko-psychologických pojmech vztahujících se k muzejní edukační činnosti**, kritérium hodnocení a) uchazeč vysvětlí základní rysy psychologického vývoje dětí předškolního a mladšího školního věku, dospívajících, dospělých, seniorů; taktéž v případě sociálních a etnických skupin ve společnosti. Na příkladech objasní vliv zdravotního stavu nebo zdravotního hendikepu na přípravu a zajištění aktivit.

Na základě kompetence **Stanovení cílů muzejní edukace**, kritérium hodnocení b) bude vymezeno zpracování vzdělávacího projektu. Autorizovaná osoba určí v předstihu po dohodě s uchazečem konkrétní téma vzdělávacího projektu a cílovou skupinu, pro kterou bude zpracován vzdělávací projekt. Projekt bude zaměřen tematicky, např. regionálně, oborově nebo zájmově; cílovou skupinou se rozumí např. děti, veřejnost, základní školy, střední školy.

Pro ověření kompetence **Navržení a zpracování edukačního programu muzea** autorizovaná osoba stanoví v předstihu rozsah a formální zpracování vzdělávacího projektu. Projekt bude obsahovat vymezení cílů, obsahu, metod a prostředků a doplňujících materiálů v min. rozsahu 4 normostrany strojopisu + obrazová příloha.

Kompetence **Výběr a použití vhodných didaktických metod a forem muzejní edukace**, kritéria hodnocení a), b) bude ověřena při prezentaci vlastního projektu uchazeče.

Pro ověření kompetence **Prezentace muzejní edukační činnosti**, kritéria hodnocení b), c), d) zpracuje uchazeč v předstihu před konáním zkoušky veškeré podklady; jejich tematika a rozsah bude upřesněn v předstihu po dohodě s autorizovanou osobou. Podklady pro kritéria hodnocení b), c) budou zpracovány formou tezí. Pro kritérium hodnocení d) bude zpracována prezentace pro předvedení v délce 10-15 minut.

Na základě využití znalostí a dovedností kompetence **Uplatňování profesionálního jednání a komunikace v muzejní edukační činnosti**, kritérium hodnocení b) probíhá praktické předvedení a obhajoba zpracovaného vzdělávacího projektu a dalších prací v rámci tohoto hodnoticího standardu; kritérium hodnocení c) je zaměřeno na řešení situace např. s nespokojenými návštěvníky s výkladem průvodce, s hlučnými a vyrušujícími klienty, dále s projevy nepřiměřeného chování vůči kustosům a průvodcům, řešení odpovědí na písemné stížnosti, dále vracení vstupného.

Výsledné hodnocení

Zkoušející hodnotí uchazeče zvlášť pro každou kompetenci a výsledek zapisuje do záznamu o průběhu a výsledku zkoušky. Výsledné hodnocení pro danou kompetenci musí znít „splnil“ nebo „nesplnil“ v závislosti na stanovení závaznosti, resp. nezávaznosti jednotlivých kritérií u každé kompetence. Výsledné hodnocení zkoušky zní buď „vyhověl“, pokud uchazeč splnil všechny kompetence, nebo „nevyhověl“, pokud uchazeč některou kompetenci nesplnil. Při hodnocení „nevyhověl“ uvádí zkoušející vždy zdůvodnění, které uchazeč svým podpisem bere na vědomí.

Počet zkoušejících

Zkouška probíhá před zkušební komisí složenou ze 3 členů, kteří jsou autorizovanou fyzickou osobou s autorizací pro příslušnou profesní kvalifikaci nebo autorizovaným zástupcem autorizované podnikající fyzické nebo právnické osoby s autorizací pro příslušnou profesní kvalifikaci.

Požadavky na odbornou způsobilost autorizované osoby, resp. autorizovaného zástupce autorizované osoby

Autorizovaná osoba, resp. autorizovaný zástupce autorizované osoby musí splňovat alespoň jednu z následujících variant požadavků:

- Vysokoškolské vzdělání se zaměřením na pedagogiku, muzeologii nebo příbuzné obory a alespoň 5 let odborné praxe v oblasti muzejní edukační činnosti, nebo řízení kulturní instituce, nebo ve funkci učitele odborných předmětů v oblasti muzejní edukační činnosti, nebo arts managementu, z toho minimálně jeden rok v období posledních dvou let před podáním žádosti o udělení autorizace.
- Vysokoškolské vzdělání a alespoň 5 let odborné praxe v oblasti muzejní edukační činnosti, z toho minimálně jeden rok v období posledních dvou let před podáním žádosti o udělení autorizace.

Další požadavky:

- Autorizovaná osoba, resp. autorizovaný zástupce autorizované osoby, která nemá odbornou kvalifikaci pedagogického pracovníka podle zákona č. 563/2004 Sb., o pedagogických pracovnících a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů, nebo nemá odbornou kvalifikaci podle zákona č. 111/1998 Sb., o vysokých školách a o změně a doplnění dalších zákonů (zákon o vysokých školách), ve znění pozdějších předpisů, nebo praxi v oblasti vzdělávání dospělých (včetně praxe z oblasti zkoušení), nebo nemá osvědčení o profesní kvalifikaci 75-001-T Lektor/lektorka dalšího vzdělávání, musí být absolventem přípravy zaměřené zejména na praktickou aplikaci části první, hlavy III a IV zákona č. 179/2006 Sb., o ověřování a uznávání výsledků dalšího vzdělávání a o změně některých zákonů (zákon o uznávání výsledků dalšího vzdělávání) ve znění pozdějších předpisů, a přípravy zaměřené na vzdělávání a hodnocení dospělých s důrazem na psychologické aspekty zkoušení dospělých v rozsahu minimálně 12 hodin.
- Autorizovaná osoba, resp. autorizovaný zástupce autorizované osoby, musí být schopna organizačně zajistit zkušební proces včetně vyhodnocení na PC a vydání jednotného osvědčení (stačí doložit čestným prohlášením).

Žadatel o udělení autorizace prokazuje splnění požadavků na odbornou způsobilost předložením dokladu nebo souboru dokladů o získání odborné způsobilosti autorizujícímu orgánu nebo jiným postupem stanoveným autorizujícím orgánem.

Žádost o autorizaci naleznete na stránkách autorizujícího orgánu: Ministerstvo kultury ČR, www.mkcr.cz.

Nezbytné materiální a technické předpoklady pro provedení zkoušky

Pro výkon zkoušky musí mít autorizovaná osoba k dispozici zkušební místnost a následující vybavení:

- počítač se základním softwarem (počítač nebo notebook s připojením na Internet, aplikace MS Office)
- audiovizuální pomůcky a vybavení pro prezentaci

K žádosti o udělení autorizace žadatel přiloží seznam svého materiálně-technického vybavení dokládající soulad s požadavky uvedenými v hodnoticím standardu pro účely zkoušky. Pokud žadatel bude při zkouškách využívat materiálně-technické vybavení jiného subjektu, přiloží k žádosti o udělení nebo prodloužení platnosti autorizace smlouvu (popřípadě smlouvu) umožňující jeho užívání nejméně po dobu 5 let ode dne podání žádosti o udělení nebo prodloužení platnosti autorizace.

Doba přípravy na zkoušku

Celková doba přípravy na zkoušku (včetně případných časů, kdy se uchazeč připravuje během zkoušky) je 15 až 60 minut. Do doby přípravy na zkoušku se nezapočítává doba na seznámení uchazeče s pracovištěm a s požadavky BOZP a PO.

Doba pro vykonání zkoušky

Celková doba trvání vlastní zkoušky (bez času na přestávky a na přípravu) je 3 až 5 hodin (hodinou se rozumí 60 minut).

Autoři standardu

Autoři hodnoticího standardu

Hodnoticí standard profesní kvalifikace připravila SR pro kulturu ustavená a licencovaná pro tuto činnost HK ČR a SP ČR.

Na tvorbě se dále podílely subjekty zastoupené v pracovní skupině:

Národní muzeum

Muzeum hlavního města Prahy

Ústav archeologie a muzeologie Filosofické fakulty Masarykovy univerzity

Moravské zemské muzeum